

De Minister voor Rechtsbescherming
de heer drs. S. Dekker,
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum
20 augustus 2019

Ons kenmerk
z2019-13689

Uw brief van
12 juni 2019

Contactpersoon

Uw kenmerk
2614967

Onderwerp

Advies over het conceptbesluit tot wijziging van het Besluit rechtspositie rechterlijke ambtenaren en enige andere besluiten in verband met het melden van financiële belangen en effectentransacties door rechterlijke ambtenaren

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 12 juni 2019 is de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) gevraagd op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) te adviseren over het conceptbesluit tot wijziging van het Besluit rechtspositie rechterlijke ambtenaren en enige andere besluiten in verband met het melden van financiële belangen en effectentransacties door rechterlijke ambtenaren (hierna: het conceptbesluit).

De AP heeft een opmerking over de ruime tijdelijke wettelijke grondslag van het conceptbesluit voor officieren van justitie, namelijk het stellen van regels over “overige rechten en plichten”, en adviseert daarmee rekening te houden.

Strekking van het concept

Het conceptbesluit strekt met name tot het invoeren van maatregelen die verband houden met het waarborgen van de financiële integriteit van rechters en officieren van justitie. Beoogd wordt het risico van financiële belangenverstrengeling en het risico van oneigenlijk gebruik van koersgevoelige informatie tegen te gaan. Daartoe voorziet het nieuwe artikel 33s van het Besluit rechtspositie rechterlijke ambtenaren (hierna: Brra) kort gezegd in de mogelijkheid tot het aanwijzen van rechterlijke ambtenaren die werkzaamheden verrichten waaraan in het bijzonder het risico van financiële belangenverstrengeling of het risico van oneigenlijk gebruik van koersgevoelige informatie is verbonden. Voor de aangewezen rechterlijke ambtenaren komt een

Datum
20 augustus 2019

Ons kenmerk
z2019-13689

meldplicht van bepaalde financiële belangen te gelden. Gedane meldingen worden geregistreerd. Voorts wordt het voor deze rechterlijke ambtenaren verboden om bepaalde financiële belangen te hebben. De voorgestelde regeling van artikel 33s Brra sluit aan bij bestaande vergelijkbare regelingen.¹

Advies

Het voorgestelde artikel 33s Brra wordt op de 'kortst mogelijke termijn' ingevoerd voor officieren van justitie. Op later moment wordt het bepaalde in artikel 33s Brra ook van toepassing op rechters (zie artikel II). Hierover is gesteld in de Nota van toelichting:

“De achtergrond daarvan is de volgende. Artikel 54, onderdeel k, van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (hierna: Wrra) biedt een zeer ruim geformuleerde delegatiegrondslag voor het bij en krachtens algemene maatregel van bestuur stellen van rechtspositionele regels voor rechterlijke ambtenaren. Op grond van dat onderdeel bestaat de mogelijkheid tot het stellen van regels over overige rechten en plichten. Daarmee bestaat, naar de letter, tevens een grondslag voor het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur stellen van regels met betrekking tot het bevorderen van de financiële integriteit van rechterlijke ambtenaren. Bij de in artikel 33s Brra opgenomen maatregelen gaat het om bepalingen die raken aan de uitoefening van een vorm van toezicht op financiële integriteit van rechterlijke ambtenaren welke verband houdt met de ambtsvervulling. In geval van rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast is in dit verband artikel 116, vierde lid, Grondwet van belang. Op grond van die bepaling moet het toezicht op de ambtsvervulling door zulke rechterlijke ambtenaren bij de wet worden geregeld. Om te voorkomen dat met de invoering van de in artikel 33s Brra opgenomen maatregelen onduidelijk is of wordt voldaan aan de vereisten van artikel 116, vierde lid, Grondwet, wordt voorzien in een wetstraject waarmee in artikel 54 Wrra een expliciete grondslag wordt opgenomen voor het stellen van regels over de melding van financiële belangen alsmede het bezit van en transacties in effecten. Voor de formulering van deze grondslag zal worden aangesloten bij onder meer het bepaalde in artikel 125quinquies, eerste lid, onderdeel e, Ambtenarenwet.”

“Voor de categorie *niet* met rechtspraak belaste rechterlijke ambtenaren, werkzaam bij het openbaar ministerie, wordt invoering van artikel 33s Brra op zo kort mogelijke termijn, derhalve nog vóór invoering van een expliciete delegatiegrondslag in artikel 54 Wrra, mogelijk en wenselijk geacht. Daarbij geldt als bijzondere overweging dat bepaalde leden van het openbaar ministerie, met name werkzaam bij het functioneel parket, in de praktijk betrokken zijn bij zaken waarin zij kennis kunnen nemen van bijvoorbeeld potentieel koersgevoelige informatie. Een zo spoedig mogelijke invoering van artikel 33s Brra voor deze categorie van rechterlijke ambtenaren draagt bij aan het waarborgen dat deze kennis voor geen ander doel dan de ambtsvervulling wordt gebruikt.”³

¹ Artikel 61a van het Algemeen Rijksambtenarenreglement; artikel 55b van het Besluit algemene rechtspositie politie en artikel 126c van het Algemeen militair Ambtenarenreglement.

² Nota van toelichting, par. 2.3. Getrapte invoering, blz. 10.

³ Nota van toelichting, par. 2.3. Getrapte invoering, blz. 10.

Datum
20 augustus 2019

Ons kenmerk
z2019-13689

Rechtshouders

Artikel 116, vierde lid, van de Grondwet bepaalt dat de wet het toezicht regelt door leden van de rechterlijke macht met rechtspraak belast uit te oefenen op de ambtsvervulling door zodanige leden. Aangenomen wordt dat delegatie is toegestaan indien de Grondwet een vorm van het werkwoord “regelen” bevat, zoals hier het geval is.⁴ Als de Grondwet delegatie toelaat, dient de wet vervolgens tenminste de hoofdelementen van de regeling te bevatten.⁵ Voorgesteld wordt om gelet op artikel 116, vierde lid, van de Grondwet in een afzonderlijk wetsvoorstel aan te sluiten bij de vergelijkbare regeling in onder meer artikel 125quinquis, onderdeel e, van de Ambtenarenwet⁶. Het in het concept voorgestelde artikel 33s Brra zal voor rechtshouders dan tegelijk met de expliciete grondslag in de wet in werking treden.

Officieren van justitie

Voor officieren van justitie wordt het voorgestelde artikel 33s Brra ingevoerd op basis van het bestaande artikel 54 in de wet. De AP wijst er op dat het primaat van de wetgever meebrengt dat bij de verdeling van de elementen van een regeling over de wet en algemeen verbindende voorschriften van lager niveau de wet ten minste de hoofdelementen van de regeling bevat.⁷ Voor ambtenaren die onder het bereik van het ARAR vallen en voor politieambtenaren is voorzien in een specifieke grondslag voor elementen die kunnen leiden tot beperkingen van het recht op bescherming van persoonsgegevens. Niet valt in te zien waarom deze afweging voor officieren van justitie anders uitpakt en (voorlopig) kan worden volstaan met de zeer ruime geformuleerde grondslag in de wet tot het stellen van regels over ‘overige rechten en plichten’. De AP wijst er in dit verband op dat de AVG veronderstelt dat lidstatelijke wetgeving ordentelijk met inachtneming van de eigen uitgangspunten voor wetgeving tot stand wordt gebracht.⁸

Gelet op het voorgaande adviseert de AP om het voorgestelde artikel 33s Brra pas in werking te laten treden voor officieren van justitie nadat is voorzien in een expliciete wettelijke grondslag.

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies na vier weken openbaar te maken op haar website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl. Behoudens tegenbericht gaat de AP ervan uit dat hiertegen geen bezwaar bestaat.

Hoogachtend,

⁴ Toelichting op Aanwijzing 2.20 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

⁵ Vgl. aanwijzing 2.19 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

⁶ Artikel 125 quinquis, eerste lid, onderdeel e, Ambtenarenwet luidt: Voor zover deze onderwerpen niet bij of krachtens de wet zijn geregeld, worden voor de ambtenaren, door of vanwege het rijk aangesteld, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voorschriften vastgesteld betreffende: de melding van financiële belangen respectievelijk van het bezit van en transacties in effecten, die de belangen van de dienst voor zover deze in verband staan met de functievervulling, kunnen raken voor ambtenaren aangesteld in een functie waaraan in het bijzonder het risico van financiële belangenverstremming of het risico van oneigenlijk gebruik van koersgevoelige informatie verbonden is.

⁷ Aanwijzing 2.19 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

⁸ Artikel 6, eerste lid, onder e, AVG in verband met artikel 6, derde lid, AVG.

Datum

20 augustus 2019

Ons kenmerk

z2019-13689

Autoriteit Persoonsgegevens,
Overeenkomstig het door de Autoriteit Persoonsgegevens genomen besluit,

ir. M.J. Verdier
Vicevoorzitter